VIERDE JAAR, N°. 687. **1840.** VRIJDAG, 31 JANUA[RIJ]

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN
te *Amsterdam*.................... f 7.–
en *Buitensteden* franco.......... 8.–
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.............. f 1.75.
Elken regel meer................ - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

LOSSE GEDACHTEN *over de Grondwet en derzelver Herziening. 's Gravenhage*, bij A. VAN HOOGSTRATEN JR., 1840.

Een, in ons oog, weinig innemende titel. *Losse Gedachten?* Waarlijk, het onderwerp is gewigtig genoeg, dat men zich er van *vaste* denkbeelden trachte te vormen, alvorens daarmede in het openbaar op te treden. Althans wanneer de schrijver, gelijk bij het hier aangekondigd werkje inderdaad het geval is, zich ten doel stelt mede te werken tot *behoud*. Wie *aanvalt* en *vernielen wil*, mag blindelings toeslaan, hetzij links of regts, het komt altijd te stade, en mist hem al eens een slag, er is voor hem niet meer dan het uitstel verloren. Anders is het met de *verdediging* gelegen; elke vergissing van die zijde, daar het op *begrippen* aankomt, werkt den vijand in de hand.

Veel goeds is er in des behoudlievenden schrijvers *Gedachten* I. *over Grondwetten en derzelver verandering in het algemeen; II. de bevoegdheid der Staten-Generaal bij de herziening der Grondwet*, III. *de Ministeriële Verantwoordelijkheid;* IV. *de Verkiezingen;* V. *het Opperbestuur over de Koloniën;* VI. *de Algemeene Rekenkamer*, en het uit alle deze hoogstgewigtige beschouwingen opgemaakte *Besluit.*

Met al, dat wij den ons onbekenden S. zijne welmeenende inzigten en bevattelijke voordragt dank weten, mogen wij echter het hier en daar te *onvaste*, werkelijk te *losse*, van die Gedachten niet onopgemerkt laten voorbijgaan.

Ten voorbeelde, en tot staving van onze meening, zal het hier volgende wel overgenoegzaam zijn.

« Wanneer men, » zoo lezen wij bladz. 15, « onze Grondwettelijke instellingen vergelijkt met die van andere landen, en bijzonder met die van Frankrijk (tot dat Rijk doet men best zich te bepalen, omdat Engeland te veel eigendommelijks bezit, om als punt van vergelijking te dienen), dan vindt men in de eerste plaats, dat, ten aanzien van de attributiën der Wetgevende Magt der beide Kamers, de beginselen zoo tamelijk gelijk zijn. Er bestaat wel hier en daar eenig onderscheid in de toepassing der beginselen, zoo als in de deliberatiën bij wege van amendement, in Frankrijk gebruikelijk, maar de beginselen zijn dezelfde, en het onderscheid ligt hoofdzakelijk in den *vorm*, gelijk bij voorbeeld de deliberatie bij amendement niets anders is, dan eene wijziging van het *initiatief*, hetwelk ook aan onze Kamers toekomt. »

Zeer onverschillig en onbeduidend is hierbij de vergissing, omtrent het initiatief, als bij ons niet aan de Kamers, maar alleen aan de Tweede Kamer toegekend. Alles verstorend, daarentegen, het punt van vergelijking met *Frankrijk* gekozen, en wel nog zelfs bepaaldelijk met betrekking tot de *beginselen.*

Er is slechts *tweederlei* beginsel voor de Staten van onze eeuw.

Er geldt, of er *geldt niet*, de *fictie* van de oppermagt des volks, of althans der menigte.

Neemt men er de fictie aan, als in Frankrijk door de Julij-revolutie, of geeft men er zelfs maar eenigermate voet toe, als in Engeland door den worstelstrijd om de Parlementsreform, *zoo is het rustelooze streven van het uitgesloten deel, om de verwezenlijking der fictie te bewerken, niet dan tijdelijk en door geweld te keeren.*

Is daarentegen de fictie uitdrukkelijk *ontzegd*, als in de Duitsche Staten, *zoo zullen rust en behoud kunnen verzekerd blijven*, onder welke vormen ook overigens, laat het zelfs, gelijk in sommige derzelve, Ministeriële verantwoordelijkheid en regtstreeksche verkiezingen zijn, *omdat de Staatsvorm dan toch, gelijk daar, de daartegen overstaande waarborgen zal kunnen bevatten*, en met name de alleen uit de fictie ontspruitende aanmatigingen zal kunnen weren, van de *Pers*, te gevaarlijker steeds, zoo de ervaring leert, hoe meer men van het monarchale beginsel afwijkt.

De (zegt men) zoo keurige, en op de woorden naauwlettende, Hoogleeraar Thorbecke (om dit bij deze gelegenheid aan te stippen,) heeft geene enkele verduidelijking voorgesteld in het artikel der Grondwet, de drukpers betreffende, hoezeer meer dan eenig ander artikel gebleken voor verschillende uitleggingen vatbaar te zijn, zoodanigerwijze, dat zelfs elk der drie voormalige opperste geregtshoven over den zin van hetzelve zijne eigene regtsleer had. Wat schermen dan Mr. Thorbecke's voorstanders tegen *regtstreeksche verkiezingen* alleen? Zijne beoogde *aristocratische* magt rust evenzeer als de zoogezegd democratische op de fictie. De reactie tegen die aristocratische magt zou slechts zoo veel te uitgestrekter en aanhoudender zijn, omdat het getal der misdeelden, en nogtans zich bevoegd dunkenden, zoo veel te grooter ware. Het is niet genoeg, dat de voorstanders dier leer de fictie *verloochenen.* In het wezenlijke moeten zij er van uitgaan. De in de Grondwet bepaaldelijk omschreven bevoegdheden der Staten-Generaal kunnen hun geenen grond opleveren. Zij moeten eeniglijk bouwen op de meer onbepaalde bewoording: « de Staten-Generaal vertegenwoordigen de Natie. » Hunne redenering moet dan zijn, zoo als de schrijver van *Missisippi* het neemt, (waarover wel eens nader,) *de Natie is de Staat!* En indien dan de Natie *de Staat* moet heeten, zal zij, of liever zullen hare woordvoerders, ook wel met rede, verlangen op eene andere wijze dan door eene onsterfelijke Kamer vertegenwoordigd te worden. *Concessiën* daartoe zouden van de heerschende Kamer kwalijk te wachten zijn, want dan eerst zou het zeggen van Mr. Donker Curtius (dat zij geen *zelfmoord* zou willen plegen,) de ware kracht van beduidenis hebben verkregen. Maar dan ook zouden metterdaad de onheilen er uit volgen, de ijdele bedreiging waarvan thans de voorstanders van het Ontwerp tot hun wapen trachten te nemen.

J.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 30 Jan. In den *Commerce Belge* lezen wij, als bevestiging van hetgeen onze Parijsche correspondent, onder dagteekening van den 27 dezer, gemeld heeft, dat het Fransche gouvernement eene officiële dépêche van den gouverneur van Caspe ontvangen heeft, waarin de stellige tijding voorkomt van den dood van Cabrera, en van zijne vervanging door Llangostera, welke bevelhebber door de Junta van Morella als zoodanig is aangesteld. Het gezegde dagblad voegt er nog bij, dat Forcadell, Bosque, Paolo en eenige andere Carlistische generaals geweigerd hebben, het gezag van hunnen nieuwen aanvoerder te erkennen.

— Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, de heer B. Boas, tot dus verre adjunct-commies bij het Kabinet des Konings, tot commies bij gezegd Kabinet is benoemd.

— Men verzekert, dat, bij besluit van Z. M., het toezigt over het domein het Loo vereenigd is met dat over het paleis te Amsterdam, en opgedragen aan den baron van Grovestins.

— Aan kapitein P. Schabeling, voerende het aan de heeren Pieter en Jan Hordijk, te Dordrecht, toebehoorende kofschip *Harmonie*, is, voor het redden en verplegen der manschap van het in zinkenden staat zijnde Engelsche brikschip *Heath*, welke hij behouden te Douglas heeft aangebragt, door de Liverpoolsche menschlievende maatschappij ter redding van schipbreukelingen, eene belooning verleend van tien ponden sterling, en daarenboven vijftien ponden sterling toegelegd, om onder zijn volk te verdeelen.

— Naar men verneemt, heeft dezer dagen het jaarlijksch verslag van de hier ter stede gevestigde vereeniging van Grossiers in manufacturen plaats gehad, hetwelk het navolgende resultaat heeft opgeleverd. — Het getal der debiteuren, die zich genoodzaakt zagen, hunne betalingen te staken, waarbij de leden der vereeniging waren geïnteresseerd, beliep over den jare 1839, zestig. Met 15 werden de zaken op voordeelige wijze geschikt en afgedaan, met 22 werden de zaken op gunstige voorwaarden in orde gebragt, die echter nog niet zijn getermineerd; 10 verklaarden zich failliet; 6 namen de vlugt; en drie zagen zich, ten gevolge, der tegen hen ingestelde vervolgingen genoodzaakt almede in de vlugt hunne redding te zoeken. De overige zaken zijn ten deele in termen van schikking. De maand Dec. deed zich bijzonder door zeer belangrijke faillissementen kennen, daar gedurende dat tijdvak alleen 13 winkeliers hunne betalingen staakten en een accoord proponeerden. — Tot deelname in deze instelling voor de alhier gevestigde grossiers is, zoo als wij vernemen, de gelegenheid opengesteld, door zich als lid, hetzij door den president of een der medeleden, te laten voorstellen, die volgaarne de nadere inlichtingen zullen geven.

— Bij de vermelding van de benoeming van den graaf van Rechteren tot gouverneur van Drenthe, merkt de Courant dier provincie op, dat, in den jare 1399 en eenige volgenden drost van Koevorden en Drenthe was: Zweder van Rechteren, terwijl Adolf van Rechteren die betrekking bekleedde eene eeuw later.

— Uit Schiedam vernemen wij, dat in den nacht van Dingsdag op Woensdag ll., aldaar, ten huize van den heer P. Loopuijt, een diefstal gepleegd is door inbraak. De daders moeten zich van eenig goud en zilver hebben meester gemaakt.

— Een der Engelsche bladen, de *Taunton Courier*, schrijft het volgende: In den avond van den 24 Dec. ll., werden de bewoners van het kustgedeelte van Lyme Regis, in Dorsetshire, tot Seaton toe, door eene aardbeving in groote ontsteltenis gebragt. Des anderen daags vond men, dat een gedeelte lands, op eene Engelsche mijl van de zee gelegen, met de daarop staande huizen, tuinen, enz., in de aarde verzonken was, zoodat nog slechts de daken van de huizen zigtbaar waren, terwijl over eene lengte van vier Engelsche mijlen, evenwijdig met de zee loopende, hier en daar groote kloven enz., in den grond gekomen en andere verwoestingen aangerigt waren. De schokken van aardbeving duurden van 24 tot 27 Dec.; een bijzonder verschijnsel daarbij was, dat plotseling op een vierde Engelsche mijl afstands ongeveer van de plaats, waar op de kust de grootste verwoestingen waren aangerigt, eene rots ter hoogte van 50 voeten in zee was opgerezen, terwijl men aan de klippen op de kust niet de minste verandering ontdekte. Bij deze gelegenheid wordt gemeld, dat natuurkundigen, onder anderen, de bekende Buckingham, reeds vóór jaren op eene langzame afneming van de Britsche kust langs het kanaal, bijzonder aan de zuidwestelijke zijde, opmerkzaam hebben gemaakt.

'S GRAVENHAGE 29 Jan. Bij den predikant te Scheveningen den wel-eerw. heer J. A. Meulemans is eergisteren voor de ongelukkige weduwe van W. Kuijper Gzn., van eenige vrijmetselaars uit deze residentie ontvangen de som van *f* 50. Moge dit voorbeeld van edele menschenvrienden, ook in dezen, anderen opwekken, om iets ter leeniging van de ramp dezer ongelukkigen toe te brengen.

— Het *'s Gravenhaagsche Dagblad* deelt het volgende mede: — « In een brief van den Helder, van den 24 dezer, wordt geschreven, dat Zr. Ms. fregat *Rotterdam*, kapitein Tuning, bestemd naar Oost-Indië en liggende ter reede van Texel, in den hevigen storm, welke in den nacht van den 20 op den 21 gewoed heeft, zeer groot gevaar geloopen heeft van te stranden, naardien hetzelve achtervolgens, door het breken van den ketting en de touwen, drie ankers verloor. Slechts één anker bleef nog over, en ware ook dit verloren geraakt, zoo zoude het schip, en vermoedelijk het leven van het meerendeel der 279 zielen, die zich aan boord bevonden, verloren geweest zijn. Te vergeefs had men in den nacht om de twee minuten noodschoten gedaan, welke door den hevigen storm, die tot een' orkaan aangroeide, aan land niet gehoord waren; eindelijk zag men bij het aanbreken van den dag het vuur der losbrandingen, waarop drie loodsbooten van wal staken, die, wel vermoedende, wat er gebeurd was, twee ankers met kettingen en touw aanbragten. In gemelden brief worden de bedaardheid, de ijver en moed van den bevelhebber Tuning zeer geroemd, aan wien, naast God, de equipage erkent haar behoud te danken te hebben. »

NIJMEGEN 28 Jan. Het veer over onze rivier is in zoo verre hersteld, dat thans met eene gierpont, in plaats van met de gierbrug, wordt overgezet. Noodzakelijke herstellingen zullen eenige weken de gierbrug doen missen.

GRONINGEN 27 Jan. Men verneemt, dat er thans stellig van hooger hand bevel is gekomen, om het omhouwen der boomen op de stads wallen, welk omhouwen tot dusverre slechts opgeschorst was geworden, geheel niet te doen plaats hebben; en dat tevens aan de stedelijke regering zoo veel van het opzigt over die boomen en over de plaatsen, waar zij staan, in eene ruime mate is toevertrouwd, als met de zorg voor de vestingwerken dezer stad bestaanbaar is. Ten behoeve der windmolens zullen, zegt men, enkele boomen slechts iets besnoeid worden.

Part. Corresp. TILBURG 29 Jan. Het regement lansiers zal morgen van hier vertrekken, de staf en het 1e escadron naar Utrecht, het 2e naar Thiel en het 3e naar Arnhem. Men wil weten, dat deze troepen alhier door eene batterij rijdende artillerie zullen vervangen worden.

BELGIE.

BRUSSEL 29 Jan. De Kamer der Vertegenwoordigers gaat voort met hare beraadslagingen over de voorgestelde begrootingswetten. In de zitting van eergisteren zijn, onder anderen, de uitgaven voor het departement van ere-

MENGELWERK.

DE BEELDHOUWER THÉODON.

PIERRE PAUL PUGET, beroemd Fransch beeldhouwer, zestien jaren vóór LODEWIJK XIV geboren en vier en twintig jaren vóór dezen monarch overleden, verwierf zich in de schilder-, bouw- en beeldhouwkunde tevens eenen grooten naam. De Franschen noemen hem hunnen *Michel-Ange*, en beweren zelfs, dat hij in de kunst van het marmer te beitelen en hetzelve met leven en hartstogt te bezielen, dezen grooten meester heeft overtroffen.

Maar, in weêrwil der algemeene bewondering, zijn kunstgewrocht MILO *den worstelaar*, aan het hof te beurt gevallen, ondervond PUGET die weldadige bescherming niet, welke de Monarch aan zoo vele andere kunstenaars betoonde; dewijl hij, den minister FOUQUET, die hem de verfraaijing van een zijner lusthuizen had opgedragen, niet wilde verlaten, toen deze in ongenade viel, schoon de kardinaal MAZARIN hem gewigtige bouwkundige werken wilde toevertrouwen. Men strafte deze prijzenswaardige trouw door hem uit *Frankrijk* te bannen, en PUGET vestigde zich te *Rome.*

Op zekeren avond, dat hij zich op de brug *San Angelo* bevond, eertijds door Keizer HADRIANUS, die dezelve deed bouwen, *pons Oelius* genaamd, en dat zijn treurige blik op de burgt rustte, waaronder deze voormalige gebieder der wereld begraven ligt, herdacht hij zijn verloren vaderland, en voedde zijne droefgeestigheid, door de beschouwing der trotsche bouwvallen van het oude *Rome*, toen hij zich eensklaps door iemand hoorde aanspreken, dien hij terstond voor eenen landgenoot, voor eenen vriend herkende.

Het was een lang, mager en doodsbleek jongeling, wiens blonde haren het loodkleurig voorhoofd bedekten, en wiens gloeijende wangen het kenmerk eener ongeneeslijke tering, of ten minste der zoogenaamde *aria cattiva* droegen. Het was THÉODON, mede een slagtoffer van de kwaadwilligheid en der schandelijke *intrigues*, welke te dien tijde al te dikwerf het genie verstikten.

De beeldhouwer heeft dit in zijn nadeel, dat, terwijl een stift en eene koperen plaat voor den graveur voldoende zijn, en de schilder met eenige ellen doek, en zekere hoeveelheid verf zijne gedachte bezielt, en haar eenen bepaalden vorm geeft, eene Koninklijke hand alleen, uit de groeven van *Paros* of *Carrara*, het marmer kan ophalen, waaruit de beeldhouwer zijne werken zal vervaardigen, en het blok kneden, uit hetwelk de halve god of held te voorschijn zal komen. THÉODON nu was, even als PUGET, onwaardig geoordeeld, om den beitel ter verheerlijking van LODEWIJK XIV aan te wenden, en hij verkwijnde te *Rome*, door zijne diepe smart en geheime wanhoop langzaam ten grave dalende, en de doodelijke pijl van een miskend genie overal met zich voerende.

« THÉODON, » zeide PUGET, « mijn vriend, beschouw beneden ons den *Tiber*, dien koning der stroomen; ginds zien wij het praalgraf van HADRIANUS; van de plaats, waar wij staan, *zegt de overlevering*, dat Paus GREGORIUS te midden van het woeden der pest, den engel, boven zijn praalgraf, het zwaard in de schede zag steken. Toen hield de pest op, en verwisselde de brug haren Heidenschen tegen eenen Christen naam. Komt het u niet voor, THÉODON, dat gij een' engel ziet, wiens vertoornd gelaat trapsgewijze eene zachtere uitdrukking aanneemt, terwijl hij zijn over de stad dreigend uitgestrekt zwaard weder in de schede steekt. Voorwaar een schoon onderwerp! »

« Gelukkige PUGET, » antwoordde THÉODON, « uwe verbeelding is steeds even schitterend en krachtig; voor u is de Hemel met engelen, de aarde met halve goden vervuld; voor u heeft elk woud zijne beschermgodin, elk gedenkteeken der oudheid zijnen bijzonderen geest, die het aan de vergetelheid ontrukt. Maar ik verkwijn hier en sterf; te *Parijs* heb ik den doodsteek ontvangen...... Doch — kom met mij! »

Zij verlieten de brug *San Angelo*, bereikten de haven *Ripetta*, sloegen de straat van denzelfden naam in, en na een groot aantal donkere en kromme straten te zijn doorgegaan, kwamen zij aan eene naauwe steeg, in het midden van welke THÉODON stil hield.

Eene jonge Italiaansche vrouw, met gitzwart haar en van eene welgevormde leest, deed open; hare oogen vestigden zich op THÉODON, met eenen angstvalligen blik, die hare liefde en vrees voor zijn behoud welsprekend vertolkte. Het was nu geheel nacht geworden, en zij hield eene lamp in de hand. THÉODON nam dezelve over, waarna zij in eene ellendige kamer traden, die den armen kunstenaar tevens tot slaapvertrek, keuken en werkplaats strekte.

« Aanschouw deze figuren, » zeide THÉODON tot zijnen vriend, eene nog onafgewerkte groep met zijne lamp verlichtende. De kloeke ARRIA, na zich te hebben doorstoken, staat nog overeind, maar zij waggelt, en reikt haren zwakken echtgenoot den dolk toe. « POETUS, *het smart niet*, » stamelt hare stervende stem. POETUS strekt zijn' arm uit, en neemt het noodlottig geschenk aan, maar de Romein moet door eene vrouw worden aangemoedigd. « Nog weinige dagen, » vervolgde THÉODON, terwijl zijne woorden door eenen hardnekkigen hoest werden afgebroken, « nog weinige dagen, en ik kan gerust sterven! »

Zoodra PUGET het onvoltooid kunstgewrocht gezien had, vergat hij en de ellende van THÉODON, en de Italiaansche vrouw, welke eenige schreden van daar wanhopig voor hare Madonna nederknielde, om het leven van haren beminde af te bidden.... Op zijne beurt nam hij de lamp en verlichtte de groep van alle zijden.

« Wel, zeer wel! » riep hij uit. « Gij hebt een wezenlijk talent, THÉODON; de evenredigheid is hier in acht genomen, en over het geheel heeft deze groep veel verdienste. Ik ben zeer over POETUS voldaan. Hij is verschrikt en besluiteloos. Hij zal zich doorsteken, en wil zijne vrees verbergen. Men gevoelt dit alles; en deze figuur laat niets te wenschen over. »

« En wat zegt gij van ARRIA? » vroeg THÉODON, met eene bevende stem.

« Bevalligheid en zachtheid zijn de kenmerken van uw talent, mijn vriend; maar ik geloof, dat het u aan kracht ontbreekt. ARRIA is de voornaamste figuur van de groep, en moest sterker geteekend zijn. Hare vormen zijn te rond en te wulpsch; er ontbreekt eene ruwe veêrkracht aan, die gij daarin zult weten te brengen, niet waar, mijn vriend? »

Voorts het vertrek naauwkeurig gadeslaande, overtuigde zich PUGET van de ellende, die op den kunstenaar drukte; de muren waren vochtig, de tafel vermolmd, en het bed met lompen bedekt. PUGET was niet rijk, daar zijn vader, de bouwkundige SIMON PUGET, hem slechts een gering vermogen had nagelaten; evenwel was hij verre van behoeftig, daar hij aan de zolderingen van het paleis *Barberini* werkte, en de bescherming van eenen invloedhebbenden kardinaal genoot.

« Gij gaat met mij, THÉODON; » sprak hij, « gij en deze jonge schoone zult bij mij uwen intrek nemen. »

Maar niets kon THÉODON bewegen om in deze nachtelijke verhuizing t[e]

dienst behandeld, en bij die gelegenheid, die voor de Katholijke kerk weder aanmerkelijk verhoogd en nu op omstreeks 4 millioen francs gebragt. De som van 48,000 francs voor de Protestantsche eeredienst is gaaf toegestaan, maar die van 11,000 francs voor de Israelitische, is slechts met moeite doorgegaan, omdat deze 1000 frs meer dan het vorige jaar bedroeg. Gisteren is in den loop der zitting uit de redevoering van den heer Smits, directeur der Belgische bank, gebleken, dat sinds 1831 de uitvoer uit Belgie van 104 tot 155 millioen is vermeerderd; waarbij de uitvoer van Belgische producten van 96 tot 129 millioen is toegenomen. De beweging der scheepvaart is van 126,000 tonnen tot 288,000 vermeerderd, terwijl de schepen uit Belgische havens met Belgische producten hunne ladingen van 74,000 tot 160,000 tonnen vergroot hebben gezien.

FRANKRIJK.

PARIJS 28 Jan. De voor Frankrijk nadeelige wending, welke de onderhandelingen te Londen over de Oostersche aangelegenheden hebben genomen — zoodat reeds sinds verschillende dagen vrij algemeen verzekerd wordt, dat er, ten gevolge van de bemoeijingen des heeren von Brunow, een tractaat tusschen Engeland en Rusland tot stand is gekomen, of wel, binnen korten tijd, tot stand komen zal — moet uit den aard der zaak tot geruchten aanleiding geven, welke, ofschoon allezins nadere bevestiging behoevende, echter een overtuigend bewijs zijn van het gewigt van den toestand, en van de bezorgdheid, welke een Anglo-Russisch bondgenootschap bij de Fransche natie opwekt. Onder de geruchten, welke heden in omloop zijn, en zelfs eene zekere mate van vastheid hebben erlangd, behoort, dat het Fransche gouvernement, door middel van den telegraaf, het berigt zoude ontvangen hebben van de abdicatie van Koning Otto van Griekenland, en van zijne vlugt op een Fransch vaartuig. Deze gebeurtenis zoude plaats gehad hebben, ten gevolge van eenen opstand, naar men zegt, door Russische en Engelsche agenten aangestookt. Men voegde er zelfs bij, dat er eene poging tot vergiftiging op den Griekschen vorst zou geschied zijn. Zoo als het gewoonlijk bij dergelijke omstandigheden het geval is, bleven de geruchten hier niet bij; maar wilde men ook weten, dat het Fransch gouvernement besloten had, onmiddellijk tot de officiële erkenning van den Egyptischen Onder-Koning over te gaan, en dat een Fransch gezant zonder verwijl, met dit doel, naar Alexandrië zoude vertrekken. Ook zeide men, dat de heer Guizot gisteren naar Londen vertrokken was, om aldaar den generaal Sebastiani, aan wien vrij algemeen de noodige geestkracht en werkzaamheid voor eene zoo gewigtige betrekking, als die van Fransch gezant bij het kabinet van St. James, ontzegd wordt, te vervangen. Wat er van deze geruchten, welke blijkbaar zoo niet als van grond ontbloot, dan ten minste als zeer overdreven kunnen beschouwd worden, waar moge zijn, zoo veel is zeker, dat er op dit oogenblik onder de Fransche drukpers eene sterke vooringenomenheid tegen Groot-Brittanje heerscht; welke staat van spanning in de laatste dagen door verschillende zaken nog toegenomen is. Zekere brief, door eenen Engelschen zee-officier Driver, over den twist tusschen de zeelieden der beide natiën op het eiland Mauritius, in den Londenschen *Times* opgenomen, en waarin zeer beleedigende gezegden voor het Fransche volk in het algemeen, en voor de zeemagt in het bijzonder, voorkomen; alsook eene redevoering, in het Hoogerhuis door lord Ripon gehouden, over de uitbreidingen der Fransche Marine, hebben aan dien geest van verwijdering en zelfs van verbittering, nieuw voedsel gegeven. Intusschen blijven de onderhandelingen, door den heer van Brunow te Londen gevoerd, steeds met eenen digten sluijer omhuld, en het is moeijelijk, om te midden van het veelvuldig tegenstrijdige, dat over deze zaak in de onderscheidene dagbladen voorkomt, met zekerheid eenig oordeel op te maken. Terwijl aan de eene zijde de zending van den Russischen diplomaat als zeer vijandig aan Frankrijk wordt voorgesteld, bewaart men daarover aan de andere zijde, in de Engelsche dagbladen, het volstrektste stilzwijgen. Alleen het dagblad *the Courier* maakt daarop eene uitzondering, en zegt, op grond van verzekeringen, dat de zending van den heer von Brunow met eenen goeden uitslag is bekroond, en dat er een tractaat is overeen gekomen, tusschen den Russischen vertegenwoordiger en den Engelschen secretaris voor de Buitenlandsche zaken, en dat, hoewel dat staatsstuk nog niet geteekend is, men echter geene hinderpalen ziet voor deszelfs eindelijke ratificatiën. De gewone correspondentie, van dit alles melding makende, besluit met de aanmerking, dat thans de verbreking van het Bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk buiten allen twijfel is. De beide Kabinetten, zegt zij, zijn voortaan van elkander gescheiden, en men moet gelooven, dat Rusland de eerste gelegenheid zal aangrijpen, om door alle de Europesche Mogendheden den oorlog aan Frankrijk te doen verklaren. Het is bedroevend, dat de Kamer der Afgevaardigden hare eerste zitting tot aanstaanden Zaturdag verdaagd heeft, want de omstandigheden zijn zoo gewigtig, dat er ongetwijfeld interpellatiën aan het Ministerie zouden gedaan zijn. Frankrijk behoort zich niet te laten verrassen door het gewapende Europa; er is slechts één middel om den oorlog te voorkomen: het bestaat in het doen van groote krijgstoerustingen, en om alzoo, zoo het nog mogelijk is, den diplomatischen invloed te herwinnen, welken Frankrijk door zijne gedurige concessiën en staatkunde tot elken prijs heeft verloren.

SPANJE.

MADRID 21 Jan. De rust der hoofdstad is verzekerd, dank der maatregelen van voorzorg, door de regering genomen, en der bezadigdheid van de nationale garde. Het getal der kiezers neemt elken dag toe; op den eersten waren slechts 263 kiezers opgekomen; gisteren bedroeg hun getal meer dan 1019. De candidaten van de partij der beweging hebben beslissend de bovenhand, althans voor zoo ver Madrid betreft. Uit de provinciën luiden de berigten, zoo als gisteren reeds gemeld is, zeer gunstig voor de gematigden. De uitslag der verkiezingen in Andaluzië is nog niet bekend, en in het algemeen is het nog moeijelijk te bepalen, aan welken kant de meerderheid in de Cortes zich zal verklaren. — Van het tooneel des oorlogs verneemt men niets naders, dan dat, bij eene dagorde van den 21 dezer, aan het leger bekend is gemaakt, dat aan den maarschalk Espartero het opperbevel over de provincie Catalonië is opgedragen.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 26 Jan. De zaak van de privilegiën van het Lagerhuis, en van deszelfs strijd met de regterlijke magt, heeft de aandacht van het Londensche publiek deze geheele week, bijna uitsluitend, bezig gehouden; voor zoo veel de regtsgeleerde faculteit, en allen, die tot de administratie behooren, aangaat, als eene zaak van het uiterste belang, en van ernstige gevolgen; doch, voor zoo veel de oningewijden betreft, als een deftig spiegelgevecht, een onderwerp van een aangenaam onderhoud, waaromtrent ieder zijn eigen gevoelen heeft, hetwelk hij, zonder iemand te beleedigen, kan voorstaan. Partijschap is geheel buiten de questie, want sir Robert Peel is het met de ministers eens, en wordt hoogelijk van hen geprezen.

Sedert het voorgevallene, in ons laatste berigt vermeld, hebben de sheriffs van Londen en Middlesex een verzoekschrift bij het Lagerhuis ingediend, waarin zij verzochten verschoond te worden van de gevangenis, tot straf voor daden, welke zij, in gehoorzaamheid aan de wet, overeenkomstig hun beste weten, en naar hetgeen, waartoe zij zich met eenen eed, bij den aanvang hunner bediening, verbonden hebben, ten uitvoer hebben gebragt. Desniettegenstaande heeft lord John Russell, ofschoon de hardheid van het lot der sheriffs erkennende, Dingsdag voorgesteld, hen, daar zij weigerden het geld in hunne handen aan Hansard, den eigenaar, terug te geven, als schenners van de privilegiën van het Lagerhuis, en als verachters van deszelfs bevelen, door den *sergeant at arms* van het Huis in verzekerde bewaring te laten nemen, en daarmede de practijk te volgen, sedert eenigen tijd bij de Engelsche geregtshoven in gebruik gekomen, om, namelijk, onderling aangedane beleedigingen niet te verhalen op de hoven, die ze bevelen, maar op derzelver dienaren, die ze uitvoeren. Dit voorstel is, na langdurige beraadslaging, eindelijk, met 186 tegen 94 stemmen, aangenomen, en dien ten gevolge zijn de beide sheriffs dadelijk als gevangenen, in daartoe gereed gemaakte kamers, in het gebouw van het Parlement, geplaatst, waar zij zich nog bevinden, en met alle de achting, aan hunnen hoogen rang verschuldigd, behandeld worden, terwijl zij dagelijks een aantal bezoeken ontvangen van de aanzienlijkste personen in het land, en, onder anderen, van vele Parlements leden. Lord John Russell gaf vervolgens kennis, dat hij afzag van verdere vervolgingen tegen de onder-sheriffs en andere geregtsdienaren, die daarop vrijheid kregen zich te verwijderen; doch stelde voor, om den heer Howard, die Stockdale in zijne zaak tegen Hansard, als procureur voor het hof, de Court of Queen's bench, gediend heeft, voor de balie te roepen, om zich, wegens verachting van de privilegiën van het Huis, te verantwoorden. Dit voorstel aangenomen, en de heer Howard voorgeroepen zijnde, werd zijn verhoor door verschillende leden van het Huis, ieder oogenblik, door allerlei tegenwerpingen gehinderd en afgebroken, met de openlijke verklaring tevens, dat zij zouden voortgaan dit te doen, tot zoo lang men besloot, deze zaak tot den anderen dag uit te stellen, bewerende, dat het eensdeels onvoegzaam en strijdig met alle begrippen van billijke regtspleging was, om iemand zoo laat in den nacht te verhooren, en anderdeels, dat het hoogst onedelmoedig van het Huis zoude zijn, den heer Howard dien nacht gevangen te nemen, en daarmede den gevangen Stockdale den anderen morgen te berooven van de dienst van zijnen procureur voor het hof, de Court of Queen's bench, alwaar zijn eisch, om de sheriffs te gelasten hem het geld, voortkomende uit de executie van Hansard, uit te betalen dien morgen moest voorkomen. Na hevige debatten en na een tooneel van verwarring, werd dan het Huis genoodzaakt, met 113 tegen 74 stemmen, te besluiten, het verder verhoor tot den anderen dag uit te stellen. De nacht schijnt de gemoederen bedaard te hebben; ook het ministerie was den volgenden dag, zijnde Woensdag, veel gematigder in zijne eischen. Na dat de heer Howard verder voor de balie verhoord was, en onder anderen aangevoerd had, dat hij in de laatste zaak van Stockdale tegen Hansard niet vrijwillig gediend had, maar door het Hof zelf tot procureur van Stockdale, die bewees onvermogend te zijn, benoemd was; stelde lord John Russell voor, dat hij, uit aanmerking van zijn eerbiedig gedrag, in tegenwoordigheid van het Huis, van gevangenisstraf verschoond, doch door den spreker ernstig bestraft zoude worden voor zijne vermetelheid, om bij een geregtshof eene actie in te brengen tegen datgene, wat het Huis der Gemeenten verklaard had, deszelfs uitsluitend regt te zijn. Dit voorstel doorgegaan zijnde, werd gemelde heer alsoo door den spreker van het Huis bestraft en daarmede vrijgelaten.

Tot zoo ver nu heeft het Lagerhuis de overwinning op de Court of Queens bench behaald, doch dit hof schijnt van zijnen kant hierin niet te willen berusten; hetzelve heeft namelijk Woensdag morgen, op den eisch, van wege Stockdale gedaan, bevolen, dat het geld, door of van wege Hansard nadat zijne goederen in beslag genomen waren, betaald, en hetwelk tot schadevergoeding voor Stockdale moet dienen, door de sheriffs aan den laatstgenoemde uitbetaald zal worden, hetwelk dan ook dadelijk, in weêrwil van het bevel van het Lagerhuis, om het aan Hansard terug te geven, geschied is. Vervolgens heeft het hof Donderdag een bevel uitgevaardigd tegen Sir William Gossett, *sergeant at arms* van het Huis der Gemeenten, waarbij deze gelast wordt, de heeren Evans en Wheelton, sheriffs van Londen en Middlesex, thans in zijne bewaring, voor de balie van het hof te brengen, ten einde het hof te onderrigten van de oorzaak hunner gevangenneming, en opdat hetzelve daarna kunne oordeelen, in hoe verre gemelde *sergeant at arms* zich schuldig gemaakt heeft aan minachting van het hof, en schennis van deszelfs privilegiën. Men twijfelt er niet aan, of, zoo de *sergeant at arms* de sheriffs voor het hof brengt, hetzelve aan laatstgenoemden een habeas corpus zal verleenen, doch het is te verwachten, dat de *sergeant at arms* het bevel niet gehoorzamen, en zich verontschuldigen zal met de bevelen van het Lagerhuis. Wat het geregtshof alsdan zal doen, zal de tijd leeren.

Wij zullen ons niet vermeten een oordeel te vellen over deze moeijelijke questie, waarvan de grondoorzaak gelegen is in den onvolmaakten staat der wetten op den laster in het algemeen, en op laster in gedrukte geschriften in het bijzonder; eene questie, welke bovendien vermeden had kunnen worden, indien het Parlement zich in de rapporten, welke publiek gemaakt worden, alleen tot zaken bepaalde, en geene personen noemde. Wij willen alleen opmerken, dat het ons uit alle de redevoeringen, welke er over deze zaak voor en tegen gehouden zijn, niet gebleken is, dat er eene bill of wet, of geschreven verklaring bestaat, waarin gezegd wordt, dat het Lagerhuis werkelijk het privilegie bezit, om in gedrukte en uitgegeven stukken alles te zeggen, wat het noodig oordeelt. De voornaamste bewijzen, voor dit bezit bijgebragt, zijn, of à priori uit den aard der zaak, of uit eenige vroegere gevallen, welke met het tegenwoordige weinig overeenkomst hebben, ontleend. Het eenige, dat er bestaat, is eene bill van het Parlement, in December 1689, door Koning James II, goedgekeurd, waarin verklaard wordt, dat de vrijheid van spreken en beraadslagingen in het Parlement niet gehinderd, en tot geen voorwerp van onderzoek of questie in eenig geregtshof of andere plaats, buiten het Parlement zelf, gemaakt mag worden. De Court of Queen's bench echter, toen dezelve Hansard veroordeelde, om aan Stockdale schadevergoeding te betalen, voor het benadeelen van diens goeden naam, in door hem gedrukte Parlements-rapporten, heeft deze bill wel degelijk in aanmerking genomen, doch is van oordeel geweest, dat dezelve op dit geval van geene toepassing was, naardien Stockdale zich niet beklaagde over hetgeen ten zijnen aanzien in het Parlement gezegd of geschreven, maar over hetgeen buiten het Parlement gedrukt en uitgegeven is. Het Hof beweert voorts geheel onafhankelijk te zijn van het Parlement in de toepassing der wet. Toen hetzelve verleden Woensdag bevel gaf, dat de Sheriffs het geld aan Stockdale zouden uitbetalen, zeide de president, Lord Denman, onder anderen, dat het hem niet gebleken was uit de stukken, van wege het Lagerhuis aan het Hof medegedeeld, dat hetzelve Huis de uitspraak van het Hof afkeurde, doch zoo dit al het geval ware, zoo als uit de redevoeringen van sommige leden van dat Huis scheen te blijken, hij dit wel betreurde, doch, dat in allen geval, de opinie van het Lagerhuis, hoedanig dezelve ook zijn mogt, en op welke eene wijze ook aan het Hof beteekend, voor hetzelve geenen grond kan opleveren, om den loop van het regt te stuiten of om hetzelve te verhinderen, om aan alle onderdanen van H. M, zonder onderscheid, in haren naam, regt te doen wedervaren. Ook de groote raad van de City van Londen, (common council) in welke de sheriffs eene voorname plaats bekleeden, beginnen zich deze zaak aan te trekken, en hebben, met den Lord Mayor aan het hoofd, te zamen met de Aldermen, gelijk ook deze afzonderlijk, eene commissie benoemd om de beste maatregelen in de gegeven omstandigheden voor te slaan.

LONDEN 27 Jan. Volgens den *Courier*, is de juiste tijd van het huwelijk van H. M. nog niet bepaald; maar zal hetzelve op den 10 of op den 13 Februarij plaats hebben, en de huwelijks-inzegening door den aartsbisschop van Canterbury worden verrigt. Naar men zegt, zal de hertog van Sussex de hoedanigheid van bruidsvader bij de plegtigheid vervullen, en mogt die prins daarin verhinderd worden, zoo zal Z. K. H. de hertog van Cambridge Hoogstdenzelven vervangen. Na den afloop der plegtigheid zullen H. M. en prins Albert zich naar het kasteel van Windsor begeven. Reeds zijn te Dover toebereidselen tot de ontvangst van den prins gemaakt. Op den avond van den dag, waarop het huwelijk zal worden voltrokken, zal er een prachtig banket in het paleis van St. James worden gegeven, en wel in de groote zalen, op last van George IV gebouwd, en van welke men sedert de komst van Koningin Victoria tot den troon geen gebruik heeft gemaakt.

DUITSCHLAND.

GOTHA 24 Jan. Door tusschenkomst van den buitengewonen gezant van H. M. de Koningin van Engeland, heeft heden in het hertogelijk paleis de plegtige uitreiking plaats gehad van de Orde van den Kouseband, door H. M. de Koningin aan Z. D. H. prins Albert toegezonden. De beide gezanten, lord Torrington en kolonel Grey, lazen de beide eigenhandig geschreven brieven van H. Britsche M., aan Z. D. H. den regerenden hertog, en aan Z. D. H. prins Albert gerigt, voor; terwijl daarna, onder het gebulder van het geschut, Z. D. H. met de insignia der orde werd versierd. Z. D. H. zal den 28 dezer met Hoogstdeszelfs gevolg, Gotha verlaten, en zich, over Eisenach, Cassel, Keulen en Aken, naar Brussel begeven.

HANOVER 23 Jan. De bijeenroeping der Stenden is, naar men uit goede bron verneemt, wederom verdaagd; terwijl men gelooft, dat dezelve eerst in de maand Maart zal plaats hebben. De universiteit van Göttingen heeft andermaal geweigerd een' afgevaardigde voor de vergadering der Stenden te kiezen; dit voorval heeft alhier den diepsten indruk gemaakt.

Part. Corresp. FRANKFORT 27 Jan. Naar men verneemt, is het vertrek van Z. K. H. den grootvorst troonopvolger van Rusland uit St. Petersburg andermaal uitgesteld, en zal Hoogstdezelve eerst in de maand Maart aanstaande te Darmstadt aankomen.

De senaat dezer stad heeft van onze vier nog overige staatkundige gevangen op de citadel van Mainz, den gewezen soldaat Gamm het overige van zijnen straftijd kwijt gescholden. Twee andere der gevangenen, Glauth en Rottenstum, zullen naar Noord-America vertrekken; er blijft aldus slechts een gevangene, de schrijver Funk, wiens straftijd in Julij geëindigd is, over. Deze heeft zich onlangs bij geschrifte bij den Senaat beklaagd, dat het hem niet vergund is eene openlijke verklaring uit te geven, aangaande de onnaauwkeurige in het verslag der centrale Bondscommissie, betrekkelijk de staatkundige onderzoekingen in Duitschland. De Senaat was echter over de bewoordingen, in welke het geschrift was opgesteld, zoo verontwaardigd, dat hij beval hetzelve aan Funk terug te bezorgen, en in zijne tegenwoordigheid te verscheuren.

TURKIJË.

KONSTANTINOPEL 8 Jan. In het hooge staatsbestuur hebben de volgende belangrijke veranderingen plaats gehad: de Kapudan-Pacha Ahmed Fewzi, die zich thans met de Turksche vloot te Alexandrië bevindt, is van zijnen post ontzet, terwijl de tegenwoordige minister van Koophandel, Saïd-Pacha, in zijne plaats tot groot-admiraal is benoemd; vervolgens is Fethi Ahmed Pacha tot minister van Koophandel benoemd, dien te gelijker tijd de eer te beurt viel, tot echtgenoot van de jongste zuster van Z. H., Ati Sultane, gekozen te worden.

— Bij besluit van Z. H. den Sultan, zal voortaan de Turksche Staatscourant, behalve in de Fransche, ook in de Grieksche en Armenische taal gedrukt worden, opdat alle de volksklassen des Rijks met den inhoud daarvan bekend kunnen worden.

RUSLAND.

ST. PETERSBURG 19 Jan. Naar men verneemt, zijn andermaal nieuwe tijdingen van den luitenant-generaal Perowski, die het bevel voert over de expeditie naar Khiwa, ontvangen; men zegt, dat de troepen bereids een weg van 300 wersten in de Steppe hebben afgelegd, zonder dat het ruwe jaargetijde den minsten ongunstigen invloed op hen heeft gemaakt.

STADSNIEUWS.

Heden nacht, omstreeks ten 12 ure, werd brand ontdekt in de Spiegelstraat bij de Prinsengracht, ten huize van eenen tabaksverkooper. De brand vertoonde zich in den aanvang allervreesselijkst, doch werd door de spoedige en krachtdadige werking van brandspuiten in bijkans één uur tijds geheel bedwongen; het huis is echter geheel uitgebrand.

De Criminele Regtbank in Holland heeft, op den 30 Jan., het vonnis der Arrondissements-Regtbank alhier, dd. 17 Oct. 1839, waarbij H. N. v. V. veroordeeld, ter zake van aflevering op eene plaats, niet bij consent vermeld, en niet vervoering naar het schip, langs den kortsten en naasten weg, en met in- en opslag en berging, tot eene geldboete van twee honderd gulden, alsmede in de kosten op de bekeuring gevallen, en tot voldoening van den stedelijken accijns, met verbeurdverklaring van het aangehoudene, bekrachtigd; en het vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, dd. 2 Jan. jl., waarbij B. M...... is veroordeeld, ter zake van het bezigen van beleedigende uitdrukkingen, zonder daartoe uitgetergd te zijn, en van handeling, tot acht dagen gevangenis en een gulden boete, met de kosten, insgelijks bekrachtigd.

BEVALLEN. 26 Jan. J. der Kinderen, geb. Tjeenk, d. D. — 28 Jan. W. Boot, geb. Cramer, D.

OVERLEDEN. 21 Jan. M. Sanders, wed. J. C. Flick, 80 j. — 25 Jan. G. C Keur. — J. van Dinter, geb. Brouwer, 64 j. — N. Koning, 20 j. Te *Watergraafs-Meer*, 26 Jan., M. Pieterse, geb. Bahner, 27 j. en L. Pieterse, 10 m.

---

bewilligen. Hij wilde de groep van ARRIA en PORTUS niet verlaten, en het was onmogelijk om dien midden in den nacht door de straten van *Rome* te vervoeren. Ook aarzelde LAURENZA, zich aan eenen onbekende toe te vertrouwen. Men kwam dus overeen, dat THÉODON nog eenen nacht in zijne woning zou doorbrengen, en den volgenden morgen van het edelmoedig aanbod van PUGET gebruik maken.

PUGET was, zonder het te weten, al te openhartig geweest, en had den teêrgevoeligen THÉODON tot in het binnenste zijner ziel gewond.

Doof voor de smeekingen van LAURENZA, die hem aanried in den slaap eene verpoozing van den arbeid te zoeken, nam hij een boekdeel, tusschen zijn' beitel en leem geplaatst, hetwelk LAURENZA, die niet lezen kon, voor een tooverboek aanzag; en eene plaats, waarop zijne aandacht eenigen tijd te voren gevallen was, met oplettendheid herlezende, doordrong hij zich daarvan, en het boek voor zich open latende, begon hij een nieuw kunstgewrocht. Niemand weet, hoe vele uren hij daaraan besteedde, en welke geweldige inspanning hem dit kostte, want LAURENZA, zich op zijn bevel ter ruste begeven hebbende, was, in weêrwil harer ongerustheid, voor den aandrang van den slaap bezweken; en het gebeurde van dezen nacht bleef in een diep geheim gehuld.

Intusschen verweet zich PUGET, door het aandenken van zijnen ongelukkigen en stervenden vriend geschokt, de weinige gemakken des levens, die hij genoot; hij verweet zich zijne gezonde en digte kamer, en zijn zacht en aangenaam bed. Zoodra de zon aan den gezigteinder was verschenen, verliet hij zijne woning en snelde naar THÉODON. Hij klopte aan de deur, maar niemand antwoordde; hij klopte op nieuw, riep, en hoorde eindelijk hartverscheurende kreten...... Hij breekt de deur open en treedt binnen. Welk schouwspel treft zijnen ontroerden blik! THÉODON had den geest gegeven! Zijne ijskoude vingers waren nog met leem bedekt, en het werktuig was zijner doode hand ontvallen! Voor eene nieuwe groep gezeten, hadden zijne strakke oogen zich wijd geopend om die te aanschouwen. Naast het lijk was een deel van PLUTARCHUS, en PUGET las daarin de woorden, welke in den rampzaligen beeldhouwer eene laatste vonk van genie hadden opgewekt. Het waren de volgende:

« Toen LYCURGUS aan SPARTA wetten gaf, stelde hij geene straf voor den vadermoord, en wanneer men hem naar de oorzaak van dit verzuim vroeg, antwoordde hij, dat deze misdaad onmogelijk was; maar de Atheners bewezen, dat de wetgever zich bedrogen had, want een hunner bragt zijnen vader om het leven. De overheden, in de wetten geene straf voor deze misdaad vindende, veroordeelden den booswicht om drie dagen lang het lijk van zijnen vader op zijne knieën te houden. De vadermoorder stierf nog vóór het einde der drie dagen. »

Ziedaar het verschrikkelijk onderwerp, door de stervende hand van THÉODON behandeld. De groep bestond uit drie personen. Eerst zag men den vadermoorder met een gelaat van afgrijzen doordrongen; zijne haren rezen te berge, en zijne spieren waren zamengetrokken; zijne handen sloten zich krampachtig om een lijk, hetwelk zijne waggelende knieën weigerden langer te dragen; een arm van den grijsaard rustte op den schouder van zijnen zoon en moordenaar; uit de opene zijde stroomde het bloed, en onder de voeten van het slagtoffer lag het zwaard, het werktuig der misdaad; achter den schuldige stond eene der *Furien*, wrekende slangen in hare hand bewegende.

Smeltende in tranen, drukte PUGET het lijk van zijn' vriend in zijne armen, strekte het met eene godsdienstige plegtigheid op het doodbed uit, en sloot het, naar de wijze der ouden, de oogen en den mond.

In dit eerste oogenblik, geheel aan zijne smart overgegeven, zag hij LAURENZA niet, die zich in een' donkeren hoek van het vertrek had verscholen; maar na deze vrome pligten te hebben vervuld, zocht zijn blik haar, ten einde haar te troosten en met haar te weenen. In hare woede had zij het *Madonna*-beeld verbrijzeld, en de lamp omvergestooten; buiten zich zelve van razernij verscheurde zij het deel van PLUTARCHUS, en hare heiligschennende voeten vertrapten het nog vochtige leem van THÉODON's meesterstuk; de schoone groep was vernietigd, en slechts een vormelooze klomp!

« Ellendige! wat hebt gij gedaan! » riep PUGET, zich voor de groep van ARRIA stellende, om die ten minste te beveiligen.

« Dit werk heeft hem vermoord! » riep LAURENZA, de vernieling voleindigende.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		AMSTERDAM, 30 Jan., 4½ ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
		van	tot	gebleven.	laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld ... à 2½	52¼	⅜	5/16	52 7/16	9/16	½ à 9/16
	Dito ... » 5	98½	99	98¾	98 11/16	¾	11/16 à ¾
	Uitgestelde dito ... »	»	»	»	37/64	»	»
	Kansbiljetten ... f	23½	24	23¾	23 11/16	¾	11/16 à ¾
	Amortisatie-Syndic. » 4½	92	⅛	⅛	92⅛	¼	⅛
	Dito ... » 3½	76⅝	77	76¾	»	»	»
	Handel-Maatschappij » 4½	172¾	173¼	173	172⅞	173	173
	Nieuwe dito ... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837 » 4½	»	»	»	100	»	»
	Entrepôt-Dok ... » 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening ... » 4	»	»	»	»	»	»
	Dito ... » 5	96½	97	96 11/16	96⅝	¾	11/16 à ¾
	Aandeelen Kansb. ... » 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem »	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw. » 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B. ... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito ... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening Ardoin's ... » 5	24	¼	5/16	24¼	5/16	5/16 à ⅜
	Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	23 5/16	»	»
	Passive ... »	6½	7	6¾	6¾	»	»
	Deferred ... »	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde »	7¼	½	⅜	7⅜	»	»
	Engelsche dito ... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc. & Co.* » 5	»	»	¼	»	»	»
	Dito te Londen ... » 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavolieren* » 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs ... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816 » 5	105½	¾	⅝	105½	⅝	⅝
	Dito 1828, 1829 » 5	105½	¾	»	105⅝	11/16	»
	Dito 1831, 1833 » 5	98½	¾	⅝	98½	½	»
	Oblig. te Londen ... » 5	»	»	»	103¾	»	»
	Dito te Hamburg ... » 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr. in Assign. ... » 6	68¾	69¼	69⅛	69	⅛	»
	Certific. van dito ... » 6	69⅞	70¼	70	70	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300 » f	125	126	125½	125½	»	»
	Dito à fl. 500 » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50 » »	128	129	128½	128½	»	»
	g. Londen 1830 ... » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100 » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250 » »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek ... » 5	104¾	105¼	105	105	»	»
	Dito ... » 3	»	»	»	»	»	»
	Dito ... » 2½	57	½	¼	57¼	»	»
	Dito te Londen ... » 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll & Co.* » 5	103¼	¾	½	103½	»	»
	Dito ... » 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	873	875	873
DENEMARK.	Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito ... » 5	75¾	76½	76	76	»	»
LOUISIANA.	*Hope & Comp.* ... » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting ... » f	24¾	25¼	25	24¾	25	»

BEURSBERIGT.

In de Integralen gaf de op handen zijnde rescontre aanleiding tot tamelijk veel affaire, en bleef daarvan de koers, even als die der andere Binnenlandsche Fondsen, iets beter dan gisteren. Ook in de Aand. Handel-Maatschappij was weder veel kooplust, waardoor de prijs tot 173 steeg.

De Ardoins waren aanvankelijk iets meer aangeboden, en de prijs dien ten gevolge iets minder dan gisteren; in den loop der beurs heeft dezelve zich evenwel weder hersteld, en bleef alzoo nagenoeg geheel op dat standpunt.

Van de Russische Fondsen waren de 6 pCt. Roebels iets flaauwer; de andere daarentegen iets williger.

Zuid-Americaansche bleven onveranderd.

Weener Loten à fl. 250. *f* 355. 5 pCt. Americ. Bank, bij Hope & C°., 93¼. Brazilië à £ 200. 74¼. Griekenl. bl. à £ 100. 14¼. Dito à £ 300. 12½. Dito à £ 500. 12½, 5/16. Dito roode à £ 100. 12. Columbia 2de Leening, à £ 100. 20⅝, ½. Dito à £ 500. 18 9/16, ⅝. Nieuwe Mexico 5 pCt. 26¾, 27. Coupon Griekenl. bl. onb. *f* 2½. Dito enk. *f* 2¾. Dito roode enk. *f* 2 1/16. Dito Columbia onb. *f* 3¼, 5/16. Dito enk. *f* 3⅛, 7/16. Dito Peru *f* 2⅝. Dito Ardoin 18¾.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 3½. Wissel-Disconto 3¼ pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 52½ à 9/16. Kansb. *f* 23 11/16 à ¾. Handel-Maatsch. 173. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 24 5/16 à ⅜.

Heden zijn 71 Vaten Maryland TABAK verkocht.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 30 Januarij 1840.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier.
Parijs	kort	56 13/16		PortàPort	3/m	43¼	
»	2/m	56 7/16		Genua	2/m	46⅝	
Bordeaux	kort	56 9/16		Livorno	»	39¼	
»	2/m	56 5/16		Napels	»	80	
Madrid	3/m	102		Petersb.	»	1.91	
Cadix	»	101¾		Weenen	6/w	35⅞	
Seville	»	100½		Augsburg	»	36	
Bilbao	3/m	100¼		Frankfort	»	36	
Lissabon	3/m	43½		Rotterdam		pCt.	

ROTTERDAM, 28 Jan. Wisselk. Londen 2/m *f* 11.87½, k. *f* 11.97½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 27 Januarij.

Consols op tijd.	3 pCt.	91⅝.		Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	26⅝ à ¾.
Brazilië	5 »	75¾ à 76¾.		Passive	»	6½ à ⅞.
Columbia 2e L.	6 »	26¾ à 27¾.		Deferred	»	12¼ à ¾.
Mexico	6 »	29¼ à ¾.		Portugal	5 »	34¼ à ⅝.
dito 1837	5 »	28¾ à 29¼.		dito	3 »	23⅜ à ⅝.
Peru	6 »	16½ à 17½.		Holland	2½ »	52½ à ⅞.
Denemarken	3 »	76 à 77.		dito	5 »	100¾ à 101¾.
				dito O. I.	5 »	97¾ à 98¼.

Spaansche Fondsen waren heden williger, op het gerucht, dat derzelver prijzen te Parijs verbeterd waren, en dat Cabrera overleden was; de Fransche post was echter nog niet aangekomen. Zuid-Americaansche onveranderd; in alle de Fondsen was weinig handel, uitgezonderd in de Spaansche.

PARIJS, 28 Januarij.

Inschr. op ult.	5 pCt.	112.30.	Spanj. Ardoins.	5 pCt.	27, 26½, ¾.
dito contant.	5 »	112.20.	Passive	»	6¼.
dito op ult.	3 »	80.90.	Uitgestelde	»	7.
dito contant.	3 »	80.90.	Napels, *Falcon.*	5 »	103.20.
Bank-Actiën	fr.	3145.	Haïti	»	500.
Bank bij Lafitte.	fr.	1050.			

De Fransche Fondsen waren heden minder gevraagd, en zijn derzelver prijzen, ten gevolge van enkele verkoopen, eenigzins flaauwer dan gisteren gebleven. In de Ardoins was nog al affaire; de koers bleef, na eenige variatie, ¼ lager. Men wacht op den uitslag der verkiezingen. Het overlijden van Cabrera werd algemeen geloofd.

Na de beurs: 3 pCt. 80.90.

Wisselk. Amst. 1/m 57; 3/m 57½.

ANTWERPEN, 28 Januarij.

België	5 pCt.	101.	Ardoins	5 pCt.	24½ à ⅝.
dito	4 »	93.	Uitgestelde	»	7⅜.
dito	3 »	70⅞.	Napels, *Falcon.*	5 »	97
Metaliek	5 »	108¼.	Brazilië	5 »	76.
Partialloten	f	465.	Denemarken	3 »	75.
Loten fl. 500	»	872.	Pol. Lot. fl300	f	125.
dito fl. 250	»	348.	dito 500	»	139½.
Darmst. Loten	»	24⅞.	Pruiss. Loten	»	128.
Nassau Loten	»	32¼.			

Gisteren avond was er in de Ardoins zeer veel handel, en bleef de prijs, ten gevolge van het hooger merk van Londen van den 27, zeer willig 24½ g. Heden opende derzelver koers op 24½ g., klom tot 24⅝, doch bleef, doordien het merk van Parijs van gisteren ⅛ lager kwam, iets flaauwer 24½ g. cont. Premie 1/m 25 d. 1 g. In Coup ging niets om; de prijs was 18⅜.

BRUSSEL, 29 Januarij.

Op het einde der beurs was er in de Ardoins tamelijk veel handel; de prijs bleef 24 5/16, ¼. Het merk van Parijs, hetwelk vroegtijdig bekend was, had geen' den minsten invloed. Coupons 18. Belgische 5 pCt. zijn genoteerd 100⅞; 4 pCt. 93; 3 pCt. 70⅞.

MADRID, 21 Januarij.

De 5 pCt. bleven heden contant 28⅝, en op 60/d 28⅞.

FRANKFORT A M, 27 Januarij.

Metaliek	5 pCt.	108⅞.	Pol. Lot. fl. 500	»	78⅞.
dito	4 »	100⅝.	dito 300	»	71.
dito	3 »	81½	Holland	2½ pCt.	51¼.
Bank-Actiën	»	2063	Syndicaat	4½ »	91½.
Loten fl. 500	»	142⅞.	dito	3½ »	75½.
dito 250	»	114¼.	Spanj. Ard.	5 »	8⅝.
			Portugal	3 »	15⅝.

De prijzen der Hollandsche Fondsen waren, ten gevolge van het iets beter merk van Amsterdam van den 24, ook alhier iets vaster. Oostenrijksche goed prijshoudend. De Aand. Taunusbahn bleven gevraagd à *f* 297½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gekop. tweed. fregatschip *Claudius Civilis*, Kapt. Wolterus Groen, van Amsterd. Adres bij Coopmen en de Witt en Lenaerts, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar ST. PETERSBURG, het Ned. schooner kofschip *Newa*, Kapt. L. J. Doekes. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, Frederik Smit, de Vries en Comp., en F. der Kinderen.

Naar ST. PETERSBURG, het Ned. kofschip *Anna Maria*, Kapt. K. Hoek. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbmans.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 30 Nov. op 26° N. br. en 6° O. L.: Appolina, van Batavia naar Rotterdam (vermoedelijk de Anna Paulowna, sedert in Texel binnen.)

Het schip La Bruxelloise, Kapt. de Vries, van Odessa naar Antwerpen, is den 26 Jan. bij Vlissingen totaal verongelukt, en de equipagie daarbij omgekomen.

Het schip Sagittario, Kapt. Martino Zaffran, van Antwerpen naar Corfu en Konstantinopel, is den 24 Jan. in eene baai, bewesten Portland, verongelukt; de equipagie, uit 13 man bestaande, is gered, en van het schip is slechts voor 10 £ geborgen.

Het schip Delphin, Kapt. Vos, van Rotterdam naar Alicante, is den 26 Jan., met verlies van zeilen, te Dover binnengeloopen.

Het schip Louise, Kapt. Snow, van Amsterdam naar Cadix, is den 23 Jan., met gebroken masten en verlies van zeilen, enz., te Plymouth binnengeloopen; 5 man van de equipagie waren daarbij gewond.

Het schip Hendrika Elisabeth, Kapt. Helmers, van Bordeaux naar Amsterdam, lag den 25 Jan. bij de Singels ten anker.

Z. M. oorlogsfregat ROTTERDAM, Kapt. Tuning, naar Batavia, gisteren als op de Zuidwal vastzittende gemeld, is den 29 Jan., met hulp van 3 loodsschuiten, weder af, en in vlot water gebragt, hebbende 3 ankers verloren.

Het schip Ida, Kapt. Riesen, van Hamburg naar Rio Janeiro, is den 25 Jan., na op de Goodwindsand het roer, ankers, touwen, enz. verloren te hebben, met gebroken masten, te Ramsgate binnengeloopen.

Het schip Deligence, Kapt. Bos, van Rotterdam naar Batavia, is den 26 Jan., met verlies van zeilen en meer andere schade, te Dover binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 29 Jan. N. N. W. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 29 Jan. N. W. — H. G. Flik, Onderneming, Marseille; dit is de kof gisteren gemeld in het gezigt.

BRIELLE 29 Jan. W. N. W. — Niets.

MAASSLUIS 29 Jan. W. N. W. — Niets.

VLISSINGEN 27 Jan. Monnot, Perséverance, Leverpool n. Ostende.

KAAP DE GOEDE HOOP 7 Nov. Golighty, Georg and Mary, Amsterdam n. Mauritius.

ST. HELENA 2 Dec. Peadobie, Borneo, Sumatra. — 6 Dec. Smit, de Wijnhandel, Batavia n. Rotterdam. Chevalier, de Stad Thiel, dito n. Dordt.

MESSINA 5 Jan. Dirks, Gesina, Bremen. Van der Valk, Johanna Maria, Vlaardingen. Christoffers, Gesina, Antwerpen.

LISSABON 14 Jan. Meulenbroek, Jeannette Maria, King Road.

HAVRE 25 Jan. Bunker, Neva, Mobile.

FALMOUTH 23 Jan. Hogendijk, de Hoop, Vlaardingen n. Lissabon.

BEAUMARIS 23 Jan. Berghuis, Anna Agatha, Leverpool n. Rotterdam.

DARTHMOUTH 25 Jan. Den Breems, Koophandel en Zeevaart, Gibraltar n. Rotterdam.

COWES 26 Jan. Van Boven, Pauline, Middelburg n. Batavia. De Groot, Jacoba, Suriname n. Amsterdam, met schade aan de zeilen.

Bij COWES 25 Jan. Zeplien, Louise, Rotterdam n. Bordeaux.

Bij DEAL 25 Jan. Een Americaansch schip, de naam onbekend, n. Antw. 26 Jan. Don, Voorwaarts, Suriname n. Rotterdam.

GRAVESEND 25 Jan. Reed, Mauritian, Java.

UITGEZEILD.

TEXEL 29 Jan. W. J. de Jong, Dorp Graftsmeer, Londen.

SYDNEY 10 Sept. Naylor, Marq. of Hastings, Batavia.

GIBRALTAR 13 Jan. Cacase, Achilles, Antwerpen.

BELFAST 20 Jan. Mik, Zeelust, Lissabon.

LISSABON 18 Jan. Kwakkelstein, Vriendschap, Amsterdam.

LEVERPOOL 25 Jan. (Zeilkl.): Schabeling, Harmonie, Rotterdam.

LONDEN 25 Jan. Ladd, Prince of Saxe Coburg, Rotterdam. Hart, Comm. Packet, dito. (Zeilkl.): Heath, Alkmaar, dito. Wilson, Northam, Harlingen.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 30 Januarij 1840.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Keulen,	het schip Herta,	schipper	P. J. Balk.
» Mannheim,	» » das Gute Vertrauen,	»	Joh. Tielman.
» Mainz,	» » Noord Holland,	»	Th. Klosterman.

KEULEN, 27 Jan. Niets gepasseerd.

In Lading: naar Rotterdam, J. M. Bergholz; naar Amst., C. W. Beijer.

Rijnhoogte te Keulen, 27 Jan., 16 voet, 0 duim.

Carga-Lijsten.

ANTWERPEN.

NEW-YORK, C. Falander, *Esther.* 171 f. Rijst, 1 ptij Verfhout, 447 st. Huiden, 66 b. Cacao, G. en C. Kreglinger, 170 f. Traan, Koch en Co.; 269 b. Katoen, Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 29 Januarij.

KOFFIJ blijft gewild; 1,700 balen geringe ord. Brazil zijn tot 28 à 29½, 250 balen St. Dom. tot 29¼, en 150 balen Java tot 33½ à 34 cs. afgedaan.

HUIDEN. 450 drooge Rio Grande zijn tot niet juist bekenden prijs afgedaan.

ROTTERDAM, 29 Januarij.

TABAK. Heden werden 28 vaten Maryland tot 26½ cs. afgedaan.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 27 Januarij.

Door het aanhoudend onstuimige weder zijn de toevoeren zeer gering; voor Engelsche *Tarwe* is 1/. per Q hooger betaald, en vreemde werd op vorige prijzen vast gehouden. Goede mout *Garst* iets hooger. *Boonen* en *Erwten* voluit vorige prijzen waard. Voor nieuwe voer *Haver* is 6 dr. à 1/. per Q. hooger besteed. In andere artikelen en in *Zaad* geene verandering.

De notering der *Tarwe* is als volgt:

Essex, Kent en Suffolk,	rood	66.72.	wit	70.77.
Lincoln en York	»	63.72.	»	68.74.
Schotsch, nominaal	»	60.72.	»	63.72.
Iersch,	»	52.65.	»	54.72.
Vreemde,	»	63.72.	»	74.80.

Kunsten en Wetenschappen.

HET TOONEEL.

Welke aanmerkelijke vorderingen de toon- en zangkunst hier ter stede, en meer bijzonder ook aan den Stads Schouwburg, sedert eenigen tijd gemaakt hebben, daarvan heeft de uitvoering van het zangspel *Titus*, van Mozart, gisteren (Woensdag) avond nieuwe bewijzen opgeleverd. Wie zou vroeger hebben durven wagen, op dit tooneel, een werk van zooveel gewigt te *monteren?* Wij kunnen echter niet nalaten, aan den heer Miller een gedeelte der verdienste van de *Mise-en scène* en gelukkige *executie* van dit zangspel toe te schrijven. Deze eerste voorstelling kan, wel is waar, niet als volmaakt beschouwd worden; maar zij bevatte zoo veel goeds, en gaf reeds nu, over het algemeen, zoo veel genoegen, dat men zich van de volgende herhalingen de meeste voldoening beloven mag. Mevr. Stoetz heeft in de rol van *Sextus* bijzonder uitgemunt; zij scheen het karakter van dezen hartstogtelijken en verliefden jongeling volmaakt wel te hebben begrepen, en, zoowel in den zang als in de *actie*, wist zij zoo veel uitdrukking te leggen, dat zij het publiek tot herhaalde applaudissementen uitlokte; inzonderheid was dit het geval in hare laatste aria, waarin *Sextus* den beleedigden *Titus* om vergiffenis smeekt. Niet minder lof verwierf mev. Naret-Koning, die de rol van *Vitellia* vervulde. Wij wisten wel, dat deze verdienstelijke actrice en zangeres overal wel geplaatst is, en geene rol bederven kan; maar meenden toch, dat die van *Vitellia* niet tot haar emplooi behoorde, en dat de zangpartij van dezelve voor haren omvang van stem eenigzins te hoog, en elders iets te laag zijn zou. Wij hebben echter met genoegen gezien, hoe de bekwame vrouw met behendigheid en doorzigt alle de moeijelijkheden van hare partij heeft weten te overwinnen; zij zong dezelve zuiver en met bevalligheid, en werd door het erkentelijk publiek te regt met grooten bijval beloond. De vervulling des rol van *Titus* door den heer Miller heeft ons, wat den zang betreft, niet ten volle voldaan; doch wij weten, dat hij de middelen tot betere voordragt in zijne magt heeft, en wijten dus het ontbrekende aan eenigerlei momentaneele indispositie. Aan stoute trekken echter herkende men ook nu den geroutineerden dramatischen zanger, inzonderheid in het laatste bedrijf, en de toehoorders deden dan ook door luide toejuiching aan zijne talenten regt wedervaren. Wij schorten derhalve ons bepaald oordeel over de uitvoering van zijne zangpartij tot eene nadere gelegenheid op. Van de overige medewerkende personen kunnen wij wel niet met bijzonderen lof spreken; maar allen hebben blijkbaar hunne beste vermogens aangewend, om evenzeer genoegen te geven. Den heer Voet wenschen wij meer zuiverheid van intonatie, den heer Walter meer buigzaamheid van stem, en Mevr. Kleine meer ongedwongenheid van voordragt toe. Overigens hebben de koren zich zeer wèl van hunne taak gekweten, en eenige nieuwe decoratiën, het kapitool en een amfitheater, doen den heer de Vries eer aan, en droegen de algemeene goedkeuring weg.

In een Fransch muzijkaal tijdschrift vindt men een uittreksel uit eenen particulieren brief uit Nice van den 11 dezer van den navolgenden inhoud:

«Ik zie hier den heer Paganini bijna dagelijks. Hij is niet in goede luim wegens het laatste vonnis, door het Koninklijk Geregtshof geslagen, in de zaak van het Casino, (waarbij hij tot 40,000 francs schadeloosstelling veroordeeld is); hij bezit intusschen nog veel kracht en lust, en ik hoor hem somwijlen geheel alleen op de viool spelen, maar met eene sourdine. Hij spreekt gestadig van eene nieuwe methode voor de viool, die hij wenscht uit te geven, welke de studiën van dit instrument, ten opzigte van het mechanismus, aanmerkelijk zou verkorten, en het middel zou aan de hand geven om veel betere *intonatie* te krijgen, dan andere violisten bezitten. Aan de muzijk-uitgevers is het aldus, hem zijne geheimen te ontwringen, en ik geloof, dat het wel der moeite waard zou zijn.»

In hetzelfde Tijdschrift leest men het volgende berigt, van Amsterdam 20 Januarij:

«In zes weken tijds heeft Döhler hier zeven concerten gegeven, voor elk van welke reeds lang te voren alle de billetten genomen waren. In den tusschentijd heeft hij ook concerten gegeven te 's Gravenhage, Rotterdam, Leiden en Haarlem, zoodat hij, om aan de invitatiën, die hem van alle kanten gedaan werden, naar wensch te kunnen voldoen, zich een bijzonder rijtuig heeft doen vervaardigen, ten einde zijn Erardsch pianoforte overal heen te kunnen doen brengen. Wij hebben hier ook nog andere toonkunstenaars, zoo als mad. Dulcken van Londen en de heeren Hainl, Cellier, Sigl, Molique, Baldenecker, en mad. Sigl-Vespermann, beroemde zangeres van Munchen; maar alle deze virtuozen maken veel minder geld dan Döhler, die de beruchte goud-tonnen der Hollanders schijnt te willen ledigen.»

Het opgewondene en onnaauwkeurige van dit berigt valt onzen landgenooten van zelve in het oog; zoodat wij niet noodig achten het aan te toonen. Intusschen kunnen wij de gelegenheid niet laten voorbij gaan, zonder te doen opmerken, hoe zulke berigten in staat zijn bij Buitenlandsche toonkunstenaars de overdrevenste verwachtingen op te wekken, omtrent de voordeelen, die in Holland te behalen zijn. Wij weten daarentegen, met welke, en hoe vele zwarigheden vreemde virtuozen in ons land te worstelen hebben, welke enorme onkosten het concert-geven hier overal veroorzaakt, en welke hindernissen hun, in sommige provincie-steden vooral, door de directiën van muzijk-gezelschappen worden in den weg gelegd, zoodat Buitenlandsche concert-gevers méér voor de eigenaars van concert-gebouwen, voor de leden der orkesten, voor de armen en voor de belastingen, dan voor hunne eigen beurs werken, en hun maar zeer weinig voor hunne moeite overschiet, al worden zelfs hunne concerten zeer drok bezocht. Dit moge dan ook den Buitenlandschen virtuozen tot eene waarschuwing strekken.

MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING VAN TOONKUNDE.

AFDEELING *'s GRAVENHAGE.*

De eerste helft der winteroefeningen afgeloopen zijnde, is het veelligt niet ongepast een kort overzigt dier oefeningen, (die bijna wel eenen anderen naam waardig zijn), aan de lezers van den *Avondbode* aan te bieden; daar zulks strekken kan om te doen zien, hoe zeer deze afdeeling voortgaat haren eens verkregen roem te handhaven niet alleen, maar schier jaarlijks in bloei toeneemt.

Het bestuur was, door het uit den weg ruimen van vroeger bestaan hebbende hinderpalen, in staat gesteld, om de ondersteuning der koninklijke hofkapel te kunnen genieten, en door deze ondersteuning werden dan ook de gemelde oefeningen niet weinig opgeluisterd, en door de leden der afdeeling in grooten getale bezocht (1).

De orchest-ensemble's zullen wij met stilzwijgen voorbijgaan, daar het genoeg bekend is, wat de genoemde hofkapel, onder de leiding van den heer Lubeck, doen kan, en de meesterwerken in dit vak van Beethoven, Mendelssohn Bartholdy, Lindpaintner en Kalliwoda aan geenen beschaafden dilettant onbekend zijn. Ons dus slechts bepalende tot het vocaal- en sologedeelte der oefeningen, moeten wij in de eerste plaats erkennen de groote vorderingen, waarvan de zang-élèves der koninklijke muzijkschool, in onderscheidene door hen uitgevoerde *solo's*, de onwedersprekelijkste blijken gaven: getuigen hiervan de steeds toenemende ontwikkeling der schoone stemmen van mej. van Hove, Morel, Achgenbach en Hoppenbrouwers, deze laatstgenoemde vooral in het meer duidelijk vocaliseren; hetgeen, in het voorbijgaan gezegd, door ons als een meer bepaald onderwerp van studie aan die dames bij deze gelegenheid met bescheidenheid wordt aanbevolen. Ook de heer van Hove deed ons hooren, dat hij zijnen tijd goed besteedt, en zich de lessen van zijnen meester weet ten nutte te maken.

Als instrumentale *Solo* hadden wij het genoegen de volgende te hooren: Op den eersten avond blies de jonge heer C. J. Becht een *Adagio* en *Rondo* van een concert voor de clarinet van C. M. von Weber, benevens de bekende viool-variatiën van Rode, (welke laatste wij echter liever op het instrument, waarvoor dezelve gecomponeerd zijn, hooren), en deed ons doo

(1) Dit talrijk bezoek heeft, trouwens, helaas! ook op nieuw het bewijs opgeleverd der ongenoegzaamheid, en, waarom zoude ik niet zeggen, der volstrekte ongeschiktheid, voor de tegenwoordige behoefte, der zaal, die men bij ons te 's Hage gewoon is *groote concertzaal* te noemen; ofschoon men zegt, dat er reeds onderscheidene plannen tot verbetering van tijd tot tijd zijn geopperd, zoo is het tot nog toe steeds bij plannen gebleven. De zucht voor de toonkunst neemt bij ons bij den dag toe; het getal beoefenaars en liefhebbers vermeerdert dagelijks, maar ook bij, onder en na iedere muzijkale bijeenkomst, die eenigzins talrijk is, hoort men steeds denzelfden uitroep: er moest eene andere zaal zijn!!!

zijnen schoonen toon en goede voordragt den kunstenaar vooruit zien. Op den tweeden avond droeg de hof-pianist C. van der Does een concert (in G.) van Mendelssohn Bartholdy voor, en oogstte veel lof in; indien de executant eene andere piano ter zijner beschikking had gehad, houden wij ons overtuigd, dat zijn verdienstelijk spel meer indruk zoude gemaakt hebben. Op denzelfden avond speelde de heer Vet (lid der koninklijke hofkapel) een fragment van een viool-concert van Lipinsky, en werd insgelijks door de talrijke menigte zeer verdienstelijk toegejuicht. Eenige koren, door de heeren leden der zangvereeniging, onder directie van den heer Benaud, met veel overeenstemming uitgevoerd, en door het orchest of de piano begeleid, (welke laatste manier van accompagneren ons voor dergelijke stukken als de geschiktste voorkomt, daar het orchest, door deszelfs plaatsing, de vocale massa te veel dekt) strekten tot eene aangename aanvulling dezer beide oefeningen. De derde avond was grootendeels aan de opvoering van dusgenaamde geestelijke muzijk gewijd. Het eerste gedeelte van het oratorium: *Paulus*, van Mendelssohn Bartholdy, een *quintet* uit Mozart's: *Cosi fan tutti*, en de 100ste Psalm van den onsterfelijken Händel, maakten het onderwerp van deze derde oefening uit. De groote zangvereeniging, onder het bestuur van den heer Lübeck, voerde, met ongemeen veel *ensemble*, kracht en zuiverheid van intonatie, de koren dier meesterstukken uit, terwijl de daarin voorkomende *Solo's* door eenige élèves der muzijkschool, en eenige verdienstelijke liefhebbers, tot algemeen genoegen, werden voorgedragen.

Niettegenstaande wij de *orchest-ensemble's* met stilzwijgen voorbijgaan, kunnen wij ten slotte niet nalaten melding te maken van eene *Ouverture*, getiteld: *Marcus Curtius*, door het ijverig en verdienstelijk medelid, den heer Roobol, gecomponeerd. Algemeen en met warmte, maar vooral ten volle verdiend, waren de toejuichingen, die aan het werk van dezen verdienstelijken liefhebber te beurt vielen.

Wij hebben door kenners de muzijkale effecten, vooral die door de bazuinen aangebragt, eenparig hooren roemen.

Advertentien.

Ingezonden Stukken.

DE NIEUWE BEURS.

Naar aanleiding van het eerste mijner artikelen is bij de Redactie van dit blad al dadelijk een stuk outvangen, hetwelk zij in mijne handen heeft gesteld. De schrijver van dit stuk, blijkbaar niet ongeschikt, om den geesel der Satire te zwaaijen, bekelt niet onaardig de zuckelijke gewaarwording der algemeen bestaande schrijfjeukte, die geene gelegenheid outslippen laat om de fabrijkaadje van inkt te bevorderen, en de eikenteelt, door het vermeerderd verbruik van galnoten, aan te moedigen. Hij zegt, dat het microscopisch model van een schilderhuis aan de berisping niet kan ontgaan, en vraagt, hoe het kolossaal model der beurs haar zou ontkomen? Men behoeft geen ziener te zijn, om te weten, dat ieder, zoo ras het model vertoond wierd, zou uitroepen: « Is het dat! — Is het anders niet! — Heeft men dat gewild! Dat kan ik ook wel maken! »; en dat het zulke aanmerkingen zou sterk genoeg, onaaut toch niemand, die zulke aanmerkingen maken wil, noodig heeft, daartoe de bouwkunde te bestuderen. De zucht om te berispen is in het menschelijk instinct, en voor de bekwaamheid daartoe hoeft men geenen penning uit te geven. Naar den drommel met alle brui van kunst en wetenschap, zegt de bedilller: « ik heb wetenschap noch kunst voor mijne aanmerkingen van doen; ik bedil uit den kop, en veroordeel voor de vuist! » — De schrijver herinnert eevenwel aan het ei van Columbus, en nieuwsgierig, hoe de modellen zouden uitzien, wanneer de vitters geroepen of verzocht wierden, om iets beters te leveren. Voor de mannen van het vak mede hij aan, dat het Stedelijk Bestuur gewild heeft eene eenvoudige beurs, zoo weinig meér, en ook, om onteigeningen te vermijden, aan den bouw op het Damrak die voorkeur heeft gegeven. Door eene commissie moeten overigens nog eenige veranderingen in het plan zijn bepaald, zoo als, bij voorbeeld, ten opzigte der verhouding van de lengte tot de breedte. Maar kenner en onkundige, bindin geeft hij in bedenking, dat de Raad der stad het ten toon gestelde model heeft aangenomen, en dat dus alle pogingen, om het model weg te cijferen, onnut zijn.

Ik acht het niet noodig mij te verdedigen tegen het eenigzins gewaagd vermoeden van den schrijver, alsof mijn eerste artikel een bloot gevolg zoude geweest ware van laakbare zucht, om maar te berispen; ik wil alleen, ten opzigte van het slot van zijn stuk, dit zeggen, dat, naar mijn gevoelen, de besluiten van den Achtbaren Raad der stad geene besluiten van Perzen of Meden zijn, maar zeer wel kunnen herroepen of gewijzigd worden; — heb ook voor de wijsheid en den goeden zin der voorname Amsterdammers, die dezen Raad uitmaken, te veel hoogachting, om niet te gelooven, dat zij zich haasten zullen, op dit en ieder ander besluit terug te komen, indien hun bewezen en men kennis van zaken de overtuiging wordt ingeboezemd, dat daardoor eene andere en betere uitkomst zal worden bereikt. Overigens stem ik den schrijver gaaf toe, dat eene vreemde soort van modellen te berde zou komen, als alle degenen, die tegen het beursmodel aanmerkingen hebben, eens geroepen of verzocht wierden, om wat anders te leveren. Ik ben ik er zeker van, dat, als zulk eene roeping of verzoek aan mij wierd gerigt, de schrijver eenen vrolijken avond zou hebben, als hij ter tafel kwam komen, wat ik alsdan met potlood en teekenpen geschetst, of van reeds rammenas of kaartpapier gemodelleerd zou hebben; maar dat doet niet ter zake. Het zou wat veel zijn, als men wilde, dat niemand het beursmodel zou mogen *afkeuren*, dan na vooraf als bouwmeester een schitterend examen te hebben gedaan. Ware dat regt, men mogt dan hetzelfde vorderen van hen, die het beursmodel *goedkeuren*; want om met oordeel *goed* te keuren, evenzeer als om met oordeel *af* te keuren, wordt dezelfde mate van kennis en wetenschap gevorderd. Maar ik twijfel zeer, of onze Achtbare Raad wel leden telt, die, wanneer men bouwmeester zijn moest, al rens over het model te mogen oordeelen, hunne bevoegdheid om te deelen door zulk een examen zouden kunnen bewijzen. Doch de stelling van den schrijver gaat niet door. Dit is der waarheid meêr nabij, dat ten aanzien der noodwendige vereischten van een gebouw, van welken aard of bestemming ook, bij hen, die zulk een gebouw dagelijks gebruiken, eene kennis kan bestaan, die anderen misschien niet hebben, zoo zeer mogelijk ook niet kunnen hebben. Om voor Amsterdam een waardig en doelmatig beursgebouw te ontwerpen, moet men bouwmeester zijn, maar dit alleen is niet genoeg; men moet ook de stad kennen, en men moet geen vreemdeling zijn op de beurs. Heeft den heer Zocher het eene of andere van dit ontbroken, het is hem misschien niet kwalijk te nemen; maar als een paal boven water ziet ieder de zekerheid, dat elk beursbezoeker wel geregtigd is, om over het gemak en de veiligheid van de nieuwe beurs zijn oordeel te zeggen, al is hij geen bouwmeester, en al weet hij geen modellen te maken, zoo fraai als dat, hetwelk nu in het voormalig Oude Mannen huis staat ten toon gesteld.

Ik heb gemeend voor éens dit en alle soortgelijke stukken aldus te moeten beantwoorden; doch stap nu ook van alle verdere tegenspraak van anders denkenden voor goed en voor altijd af. De bedoeling van ons verlicht Stedelijk bestuur is geene andere dan Amsterdam aan eene nieuwe beurs te helpen, zoo fraai, zoo doelmatig en zoo wel gepaatst, als dit maar eenigzins doenlijk is. Wordt dit oogmerk bereikt, dan zal ook de nieuwe beurs, eeuwen lang, een vereerend monument zijn van het loffelijk aandeel, hetwelk de tegenwoordige leden van het bewind aan de regering dezer wereldstad gehad hebben. De stad zal er door opgeluisterd worden, en het zal voor allen, die nu of later de beurs te bezoeken hebben, een gemak en genoegen zijn. Maar om dit oogmerk te bereiken, is het nuttig, dat men ten goede iets kunnende aanmerken, zich bescheiden, doch onbewimpeld uitspreke, en daartoe is het tijd, zoo lang de werken tot daarstelling dezer nieuwe beurs op het Damrak nog geenen aanvang hebben genomen.

AAN DE REDACTIE VAN DEN AVONDBODE.

Bij het naderende tijdstip, waarop ik aan het Amsterdamsche publiek een ballet van mijne compositie zal aanbieden, gevoel ik, dat mij deszelfs welgevendheid ten vollen benoodigd is, en het is door middel van uw geacht dagblad, dat ik die kom inroepen.

De genegenheid, waarmede het publiek mij gedurende vijf jaren vereerd heeft, doet mij hopen, dat deze choregraphische (dansmeetkundige) proeve hetzelve niet ongevallig zal zijn; dat zij ook slechts beschouwd moge worden als eene poging, om in deszelfs vermaken verscheidenheid bij te brengen, en niet (als men reeds genegen is te verspreiden) om den heer van Hamme, wiens talent ik waardeer, te willen nadeelig zijn, daar geen naijver, maar mede streving mij oogmerk is; terwijl ik bij mislukking zal achten, bijaldien mijne poging mij eenige goedkeuring doet verwerven op een tooneel, waarop de heer van Hamme, sinds zoo vele jaren, talrijke en welverdiende lauweren heeft geplukt.

Ik heb de eer, enz.

AMSTERDAM,
den 29 Januarij 1840.

I. CAREY.

TE AMSTERDAM, BIJ G. G. WIJFJES, ... UITGEVERS EN DRUKKERS.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.